

בס"ד. שיחת אור ליום ועש"ק פ' בחוקותי, כ"א אייר, ה'תשי"ט.

— לתלמידי ישיבה, בחדרו הק' —

בלתי מוגה

[כ"ק אדמו"ר שליט"א התעניין אצל התלמידים ע"ד לימודיהם בחומש (שחלקם למדו פ' בחוקותי), דינים (דיני ספירת העומר) וגמרא (פרק אלו מציאות), ושאל אותם איזה שאלות, ואח"כ אמר:]

א. בהתחלת פרשת השבוע נאמר: "אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם ונתתי גשמיכם בעתם וגו'", ומונה בכתוב כו"כ ברכות שנותן הקב"ה בשכר שמירת החוקים והמצוות.

ומפרש רש"י: "אם בחוקותי תלכו, יכול זה קיום המצוות, כשהוא אומר ואת מצוותי תשמרו, הרי קיום המצוות אמור, הא מה אני מקיים אם בחוקותי תלכו — שתהיו עמלים בתורה".

כלומר: ממש"נ "ואת מצוותי תשמרו" מוכח רק ש"אם בחוקותי תלכו" הו"ע נוסף על שמירת התומ"צ, ולכן מפרש רש"י שקאי על לימוד התורה; אבל רש"י מוסיף עוד נקודה בזה — "שתהיו עמלים בתורה", היינו, שלא מספיק לימוד התורה סתם, אלא צריך להיות לימוד התורה מתוך עמל ויגיעה דוקא, ואז מקבלים את השכר שמבטיח הקב"ה.

וכיון שהקב"ה הוא סמל הטוב והישר, הרי בראותו שיהודי לומד תורה באופן של עמל ויגיעה ("עמלים בתורה"), אזי מוסיף בנתינת השכר לפי ערך העמל והיגיעה, כפי שרואים גם בטבע בני-אדם שבשביל עבודה ללא עמל מקבלים שכר מועט, אבל בשביל עבודה מתוך עמל ויגיעה מקבלים שכר גדול וחשוב ויקר.

וענין זה שייך במיוחד לנער או בחור שלומד בישיבה — שהרי לימוד זה אינו פעם אחת בשבוע או שעה קלה בכל יום, אלא לימוד בהתמדה ושקידה במשך ריבוי שעות, שזהו ענין של יגיעה בתורה, וכיון שכן, הרי בטוחים שיקבלו לא רק שכר רגיל, אלא שכר גדול וחשוב ביותר, לפי ערך העמל בתורה.

(1) ראה גם שיחת ש"פ בחוקותי ס"ב (לקמן ע' 292 ואילך).

ב. [בהמשך לשאלה בפרק אלו מציאות, בנוגע למציאה ברשות היחיד שחייב להכריז ולהשיב ע"פ סימנים² — ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א ההוראה בעבודת ה' בנוגע לשמירת הזמן:]

כאשר יהודי מאבד מזמנו אפילו שעה אחת — הרי זו אבידה ב"רשות היחיד", רשותו של הקב"ה, "יחידו של עולם"³, והקב"ה מוצא את ה"אבידה", ומכריז עלי' בבתי כנסיות ובתי מדרשות⁴, כדי להחזירה לפלוני שאיבדה.

אבל, לא די בהכרזה זו, אלא, פלוני שאיבד את האבידה צריך לבוא להמקום שבו מכריזים אודות האבידה, ולומר שאבדה לו אבידה ורצונו לקבל אבידתו, והיינו, שעכשיו הרי הוא שומר את הזמן, ומתחרט על הזמן שנאבד לו, ומחפש להשלימו — שזהו ה"סימן" שנותן להקב"ה. ואז מחזיר לו הקב"ה את האבידה — שנותן לו ריבוי הצלחה בלימודו להבא, ועד שמשלים גם את הזמן שאיבד.

(4) ראה ב"מ כח, ב.

(2) ב"מ כב, סע"ב. כה, רע"א.

(3) ראה תניא ספל"ג. ובכ"מ.